

İŞSİZLİĞİN ARTMASINI İNŞAAT ENGELLEDİ

Seyfettin Gürsel* Gökçe Uysal** ve Ayşenur Acar***

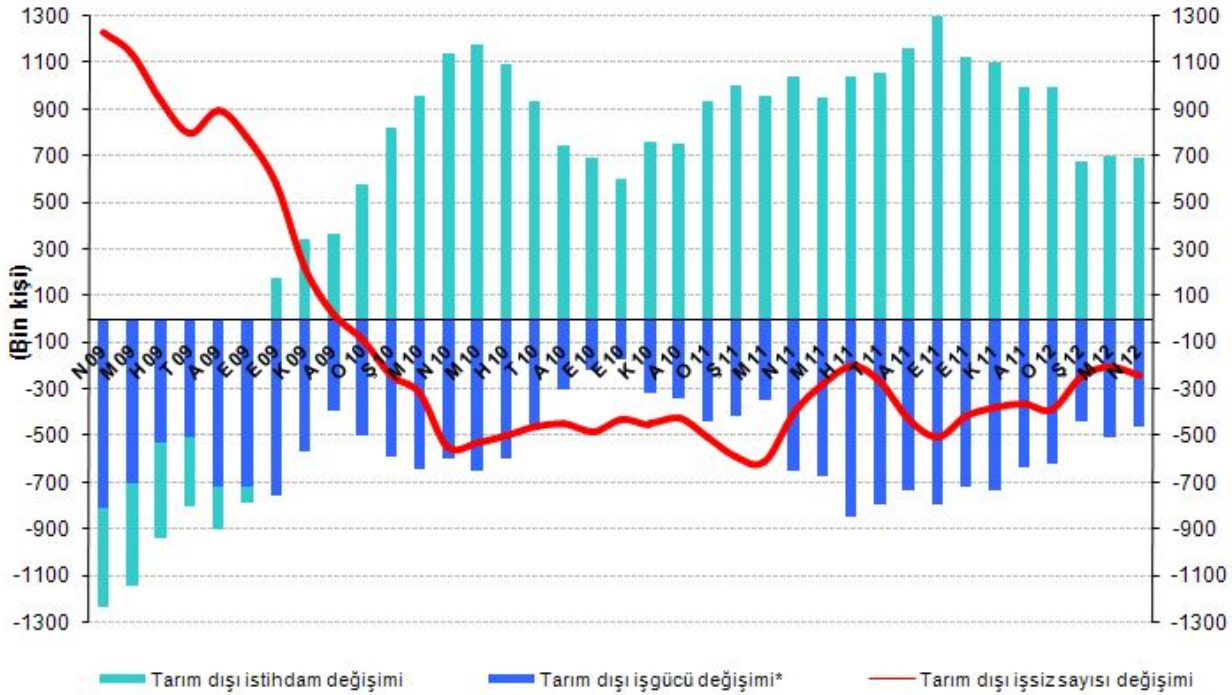
Yönetici Özeti

Mevsim etkilerinden arındırılmış rakamlar tarım dışı işsizliğin Mart 2012 döneminde yüzde 11,3'den Nisan 2012 döneminde yüzde 11,2 seviyesine düştüğünü gösteriyor. Düşük büyümeye paralel olarak hizmetler ve sanayi sektörlerinde istihdam artışları zayıflamış durumda, ancak inşaat sektöründeki istihdam artışı tarım dışı işsizliğin artmasını engellemiş görünüyor.

Tarım dışı işgücü piyasasında yavaşlama

TÜİK'in 16 Temmuz'da açıkladığı işgücü verilerine göre Nisan 2012 döneminde, bir önceki yılın aynı dönemine göre, tarım dışı işgücü 458 bin (yüzde 2,2), tarım dışı istihdam 694 bin kişi (yüzde 3,9) artmış, tarım dışı işsiz sayısı geçen yılın aynı dönemine kıyasla 236 bin azalarak 2 milyon 325 bine düşmüştür (Şekil 1). Son üç dönemdir yavaşlayan istihdam ve işgücü artışlarına paralel olarak tarım dışı işsizlik yavaş da olsa düşmektedir.

Şekil 1 Tarım dışı işgücü ve tarım dışı istihdamın, tarım dışı işsiz sayısı değişimine etkisi (yıllık)



Kaynak: TÜİK, Betam

* Prof. Dr. Seyfettin Gürsel, Betam, Direktör, seyfettin.gursel@bahcesehir.edu.tr

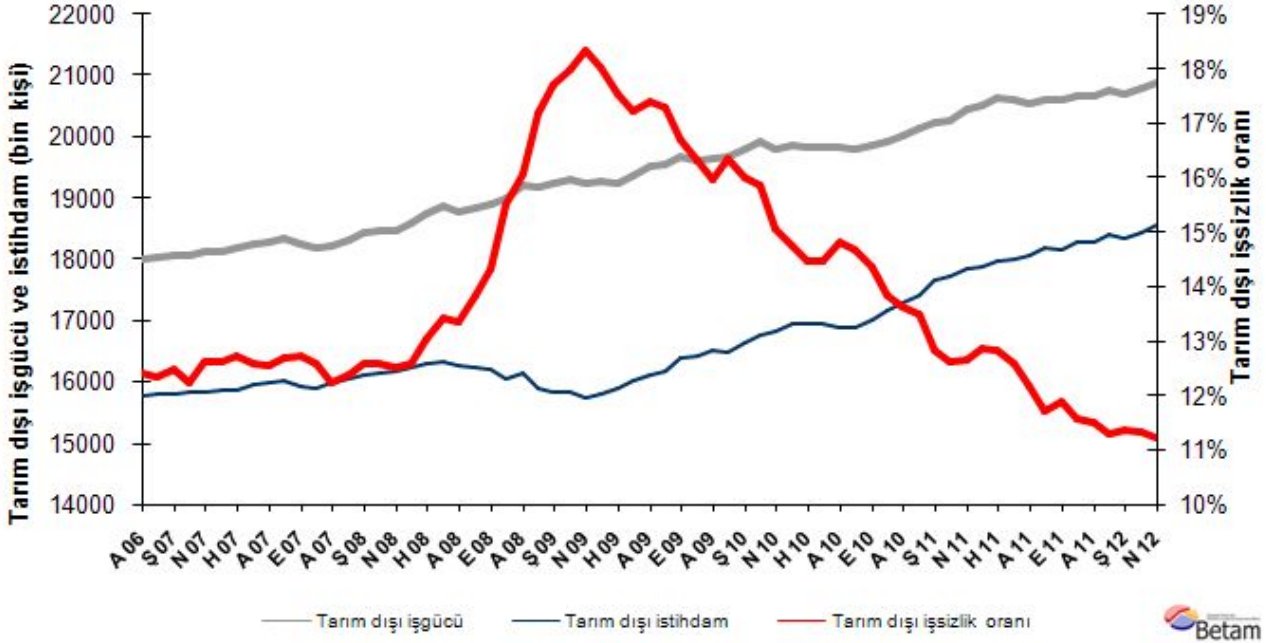
** Yrd. Doç. Dr. Gökçe Uysal, Betam, Direktör Yardımcısı, gokce.uysal@bahcesehir.edu.tr

*** Ayşenur Acar, Betam, Araştırma Görevlisi, aysenur.acar@bahcesehir.edu.tr

İşsizlik yatay seyrediyor

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Nisan döneminde Mart dönemiyle kıyaslandığında tarım dışı işgücü 109 bin artarak 20 milyon 888 bine ulaşmıştır (Şekil 2, Tablo 1). Tarım dışı istihdam ise 119 binlik bir artışla 18 milyon 543 bine ulaşmıştır. Bu gelişmeler sonucunda tarım dışı işsiz sayısı 10 bin azalmış, tarım dışı işsizlik oranı 0,1 puan gerileyerek yüzde 11,3'den 11,2'ye düşmüştür (Şekil 2). İstihdam artışları yavaşlarken işgücündeki artışların da yavaşlamış olması tarım dışı işsizlik oranındaki düşüşleri sınırlamaktadır.

Şekil 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü, istihdam ve işsizlik oranı



Kaynak: TÜİK, Betam

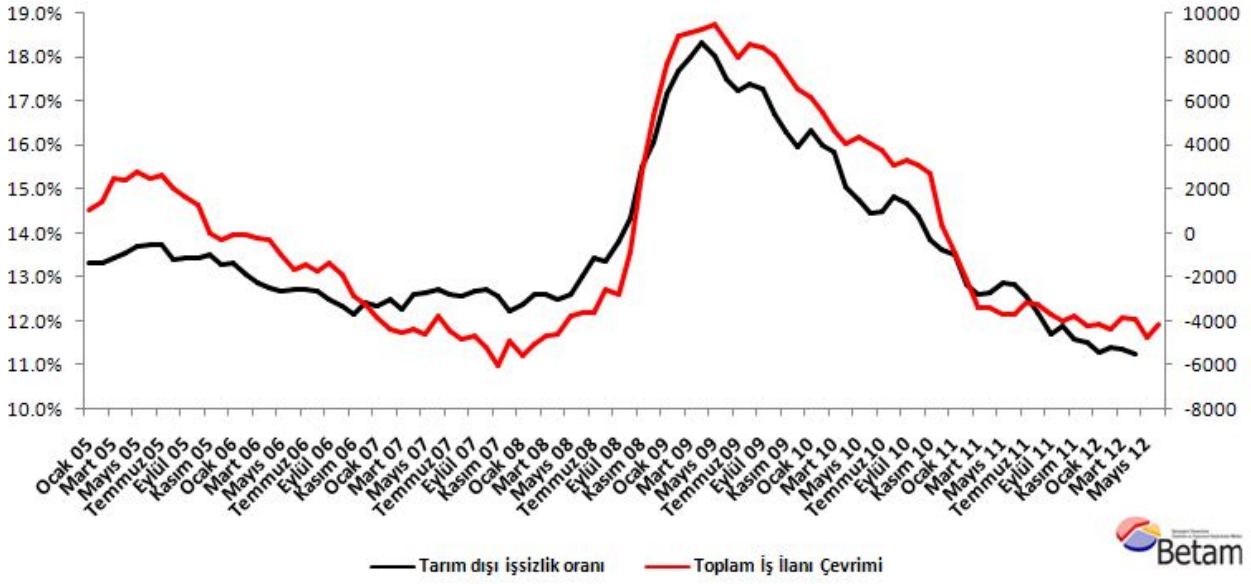
Kariyer.net verilerine göre gelecek dönemde tarım dışı işsizlik yatay seyredecek

Bundan önceki araştırma notlarında Kariyer.net tarafından açıklanan ilan başına yapılan başvuru sayısını mevsim ve takvim etkilerinden arındırıyorduk. Ancak, Nisan ayından itibaren teknik problemlerden ötürü toplam başvuru sayısında gözlemlenen yapısal bir kırılma nedeniyle bir süre için toplam ilan sayısını kullanacağız.¹

Geçen ay Kariyer.net tarafından açıklanan rakamlar Nisan 2012 döneminde tarım dışı işsizliğin düşeceğine işaret etmekteydi. Nisan dönemi verileri bu öngörüğü doğruladı. Bu ayki veriler ise Mayıs 2012 döneminde işsizlikte az da olsa bir artış gösteriyor. Son birkaç ay beraber değerlendirildiğinde tarım dışı işgücü piyasasının önümüzdeki dönemde de yatay seyredeceğini düşünüyoruz.

¹ Kariyer.net tarafından açıklanan toplam ilan sayısını mevsim ve takvim etkilerinden arındırdık. Kariyer.net sitesinin zaman içerisinde müşteri sayısının artıyor olmasından dolayı toplam ilan sayısı artan bir seri. Bu nedenle Hodrick- Prescott filtresini kullanarak serinin çevrimini mutlak rakamdan trendi çıkartarak hesapladık. İlan sayısındaki değişimler işsizlikteki değişimlerle ters yönlü ilişkili olduğundan hesaplamalarda ilan sayısı -1 ile çarpılarak negatifi kullanılmıştır. Bu iş ilanı serisinin tahmin gücü ilan başına yapılan başvuru sayısı kadar güçlü olmasa da tarım dışı işsizliğin genel yönüne dair bir fikir vermektedir.

Şekil 3 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işsizlik oranı ve toplam iş ilanı çevrimi



Kaynak: Kariyer.net, TÜİK, Betam

İnşaatta bir dönemde yüzde 5,8 istihdam artışı²

Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel verilere göre inşaat istihdamı bu dönemde 91 bin artmıştır (Şekil 4 ve Tablo 2). Mart döneminden Nisan dönemine yüzde 5,8'lik bir artış söz konusudur. Ekim 2011 döneminden bu yana düşmekte olan inşaat istihdamının bu ölçüde yüksek artış göstermesi oldukça şaşırtıcı. Bu gelişme inşaat sektörünü yakından takip etmemiz gerektiğine işaret ediyor.

Hizmetler ve sanayi istihdamında ise sırayla 12 bin ve 17 binlik artışlar var. Düşük büyüme rejiminin hizmetler ve sanayi sektörlerine yansıdığı ancak inşaatteki anormal artışın tarım dışı işsizliğin artmasını engellediği görülüyor.

Nisan 2012 döneminde tarımdaki 40 binlik istihdam artışı Eylül 2011'den beri süre gelen düşüşün durduğu şüphesini uyandırıyor.

² Sektörel istihdam serileri teker teker mevsim etkilerinden arındırılmaktadır. Dolayısıyla sektörel istihdam rakamlarının toplamı, mevsim etkilerinden arındırılmış toplam istihdam rakamından farklı olabilmektedir. Aradaki fark mevsim etkilerinden arındırma prosedürünün lineer olmamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 1 Mevsim etkilerinden arındırılmış tarım dışı işgücü göstergeleri (bin kişi)

	İşgücü	İstihdam	İşsizlik	İşsizlik Oranı	Aylık değişimler		
					İşgücü	İstihdam	İşsizlik
Mart 09	19292	15818	3473	18.0%			
Nisan 09	19250	15722	3529	18.3%	-41	-97	55
Mayıs 09	19260	15790	3470	18.0%	10	69	-59
Haziran 09	19253	15880	3373	17.5%	-7	90	-97
Temmuz 09	19357	16024	3334	17.2%	104	143	-39
Ağustos 09	19517	16123	3394	17.4%	159	99	60
Eylül 09	19565	16182	3383	17.3%	48	60	-11
Ekim 09	19670	16383	3288	16.7%	105	200	-95
Kasım 09	19602	16407	3195	16.3%	-69	24	-93
Aralık 09	19641	16506	3136	16.0%	40	99	-59
Ocak 10	19682	16467	3214	16.3%	40	-38	79
Şubat 10	19810	16641	3168	16.0%	128	174	-46
Mart 10	19913	16758	3156	15.8%	104	117	-13
Nisan 10	19810	16828	2982	15.1%	-103	70	-173
Mayıs 10	19870	16939	2931	14.8%	59	111	-51
Haziran 10	19814	16951	2863	14.4%	-55	13	-68
Temmuz 10	19823	16956	2868	14.5%	9	4	5
Ağustos 10	19828	16890	2938	14.8%	5	-65	70
Eylül 10	19802	16896	2906	14.7%	-26	6	-31
Ekim 10	19870	17013	2856	14.4%	68	118	-50
Kasım 10	19936	17177	2760	13.8%	67	163	-97
Aralık 10	20007	17280	2727	13.6%	70	103	-33
Ocak 11	20124	17408	2717	13.5%	118	128	-10
Şubat 11	20237	17644	2593	12.8%	112	236	-124
Mart 11	20267	17711	2556	12.6%	30	67	-37
Nisan 11	20436	17851	2585	12.6%	170	141	29
Mayıs 11	20509	17873	2636	12.9%	73	22	51
Haziran 11	20627	17983	2645	12.8%	118	110	9
Temmuz 11	20593	18004	2589	12.6%	-34	21	-56
Ağustos 11	20558	18054	2503	12.2%	-35	50	-85
Eylül 11	20600	18190	2409	11.7%	42	136	-94
Ekim 11	20592	18149	2444	11.9%	-7	-42	35
Kasım 11	20672	18280	2391	11.6%	79	132	-53
Aralık 11	20655	18283	2373	11.5%	-16	2	-19
Ocak 12	20745	18405	2339	11.3%	89	122	-33
Şubat 12	20691	18337	2354	11.4%	-54	-68	14
Mart 12	20780	18424	2356	11.3%	89	87	2
Nisan 12	20888	18543	2346	11.2%	109	119	-10

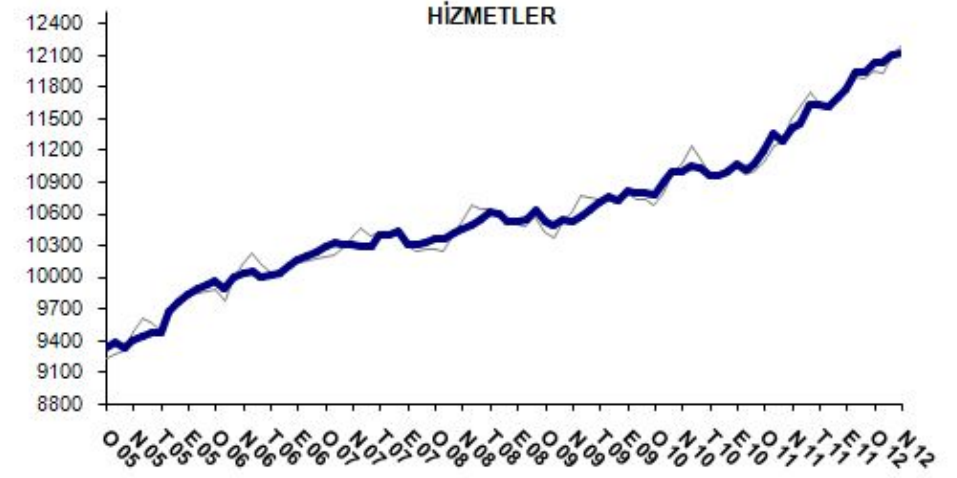
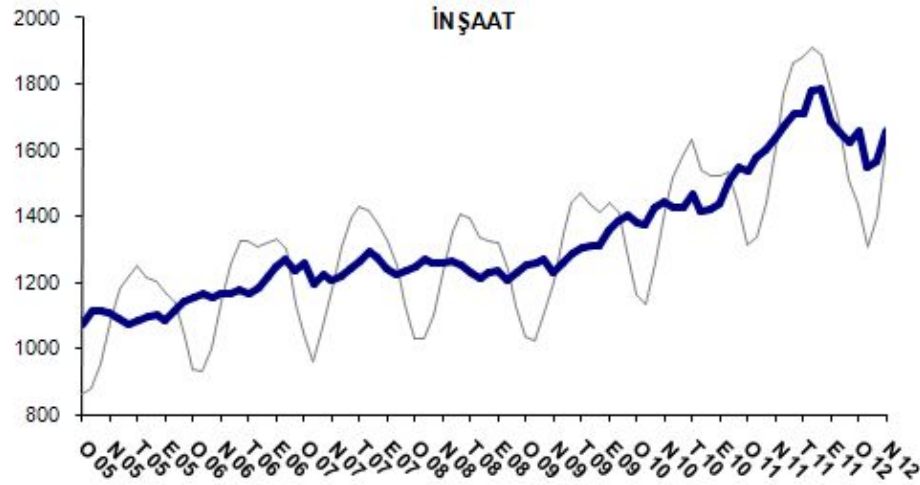
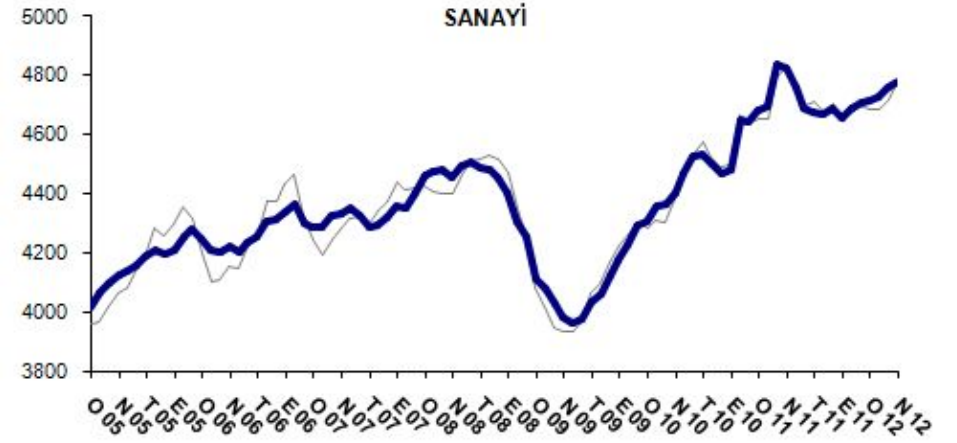
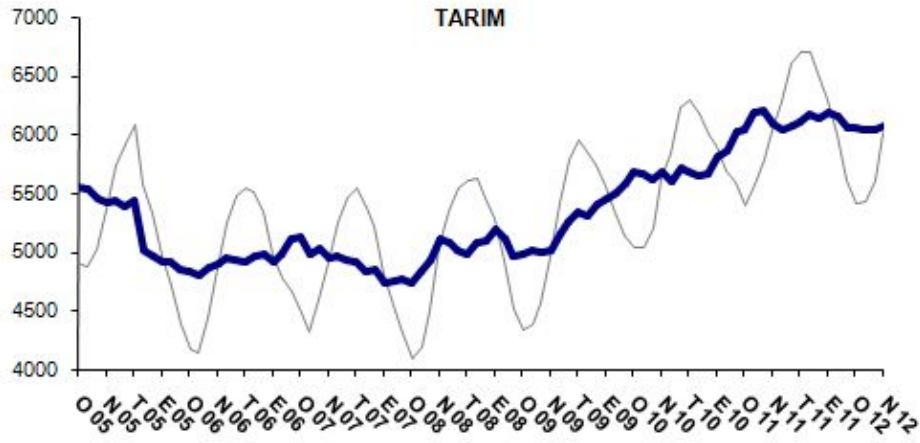
Kaynak: TÜİK, Betam

Tablo 2 Mevsim etkilerinden arındırılmış sektörel istihdam (bin kişi)

	Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler	Aylık değişimler			
					Tarım	Sanayi	İnşaat	Hizmetler
Mart 09	4994	4025	1271	10550				
Nisan 09	5010	3984	1231	10526	16	-41	-40	-24
Mayıs 09	5152	3965	1260	10584	142	-19	29	57
Haziran 09	5252	3978	1287	10636	100	13	26	52
Temmuz 09	5336	4035	1304	10697	84	57	18	62
Ağustos 09	5305	4063	1309	10750	-31	28	5	53
Eylül 09	5394	4127	1312	10722	89	64	2	-28
Ekim 09	5452	4177	1354	10822	57	50	42	99
Kasım 09	5503	4227	1383	10791	51	50	29	-31
Aralık 09	5575	4294	1403	10793	72	68	20	2
Ocak 10	5673	4305	1381	10782	98	10	-22	-11
Şubat 10	5659	4355	1372	10902	-14	50	-9	121
Mart 10	5620	4361	1423	11003	-39	7	51	101
Nisan 10	5676	4404	1443	11002	56	42	20	-2
Mayıs 10	5592	4471	1426	11057	-84	67	-17	55
Haziran 10	5704	4525	1426	11026	112	54	0	-31
Temmuz 10	5673	4536	1464	10957	-31	11	38	-69
Ağustos 10	5652	4501	1415	10962	-21	-35	-49	5
Eylül 10	5667	4465	1422	10988	15	-36	6	25
Ekim 10	5802	4481	1440	11059	135	16	18	72
Kasım 10	5855	4648	1506	11020	52	167	66	-39
Aralık 10	6028	4646	1549	11066	173	-1	43	46
Ocak 11	6032	4683	1535	11188	4	37	-14	123
Şubat 11	6180	4695	1578	11354	148	12	44	166
Mart 11	6201	4835	1603	11290	20	141	25	-64
Nisan 11	6087	4823	1636	11403	-113	-12	33	113
Mayıs 11	6042	4762	1677	11447	-45	-61	42	44
Haziran 11	6074	4689	1708	11626	32	-72	31	179
Temmuz 11	6096	4677	1710	11630	22	-12	2	4
Ağustos 11	6173	4668	1779	11604	77	-9	69	-26
Eylül 11	6141	4689	1788	11702	-32	21	8	98
Ekim 11	6182	4657	1689	11777	40	-32	-99	74
Kasım 11	6158	4689	1654	11943	-24	32	-35	167
Aralık 11	6047	4709	1621	11936	-111	20	-33	-8
Ocak 12	6052	4715	1658	12037	5	6	37	101
Şubat 12	6038	4728	1547	12035	-14	13	-111	-2
Mart 12	6032	4760	1565	12105	-6	32	18	70
Nisan 12	6072	4777	1656	12116	40	17	91	12

Kaynak: TÜİK, Betam

Şekil 4 Sektörlerin istihdam değişimi (bin kişi)³



Kaynak: TÜİK, Betam

³ Gri renkle gösterilen seriler ham istihdam rakamlarını, lacivert seriler ise mevsim etkilerinden arındırılmış serileri temsil etmektedir.